

jeg ved nok, at er der noget, det ærede Medlem fra Ringkøbing ikke er, er det ubehersket. Han kan holde sig. (Munterhed). Ja, det kunde det ærede Medlem i 1898. Han kunde udmærket godt slutte den nøjeste, mest omfattende Alliance med Socialdemokraterne og saa endda kræve, at der ikke maatte siges noget om det. Der maatte ikke offentliggøres noget om det, for det kunde skade. Nej, jeg ved saa udmærket godt, at naar det ærede Medlem har en Anelse om, at et ubehersket Ord kan skade, kan han prægtigt beherske sig. En af de faa Ting, som jeg ikke vil beskyldte det ærede Medlem for, er at være ubehersket. Han er ualmindelig meget behersket, der er ikke noget i Vejen. Nu kan det godt være, at det ærede Medlem skulde ikke saa stærkt, som han gjorde det før, have sagt, at Venstre stod køligt til Forholdstalsvalg, til det Spørgsmaal, at de politiske Partier i Danmark i videst mulige Omfang bør være repræsenterede i Rigsdagen, specielt i Folketinget, i Forhold til deres Vælgertal. Det er ikke nogen god Erkendelse af det ærede Medlem at staa og sige noget saadant, men det falder selvfølgelig i allerhøjeste Grad i Traad med den Virksomhed, det ærede Medlem og hans Parti udfoldede, den Gang vi fik den Valglov, vi lever under i Øjeblikket. Det passer udmærket godt dermed, og jeg tillader mig til Stadighed at hævde, at naar han taler om Valglovens Forudsætninger i Forbindelse med og som Modsætning til det begrænsede Samarbejde, som Socialdemokrater og radikale Venstremænd er blevet enige om, har dette med Modsætningen ingen Steder hjemme. Det er, som jeg sagde før, det ærede Medlems Forudsætninger. Han maa endelig ikke forveksle sig selv med Valgloven eller Grundloven. Det ærede Medlem maa forstaa, at der er dog nogen Forskel paa ham og disse to Love. Jeg er fuldstændig paa det rene med, at det ærede Medlem har, da Valgloven blev vedtaget, haft den Forudsætning: Nu faar vi en Valglov, der er saaledes indrettet, at Venstre, altsaa det ærede Medlems Parti, skal have en uforholdsmæssig Fordel af den, skal have en privilegeret Stilling overfor de andre Partier ved denne Valglov. Det er med Hensyn til denne Forudsætning, det ærede Medlem nu lider en Skuffelse, men det har ikke noget med Forudsætningen for Valgloven at gøre. Derfor finder jeg det urigtigt, at det ærede Medlem til Stadighed bruger og lader bruge i Resolutioner, der bliver vedtaget, hvor han er til Stede, Udtryk om Grundlovens

Forudsætninger og Valglovens Forudsætninger i Sammenhæng med Spørgsmaalet om et vist Valgsamarbejde mellem radikale Venstremænd og Socialdemokrater. Der vil aldrig i Verden — i en nogenlunde fornuftig Verden — blive givet en Valglov, ifølge hvilken det vil stride imod Lovens Forudsætninger, at to Partier, der i en given Situation arbejder sammen, støtter hinanden ved Valget — aldrig. Det vilde være noget ganske meningsløst, om der i en Valglov blev truffet saadanne Bestemmelser, eller om Folk, der lavede vedkommende Valglov, udtalte det som deres Forudsætning, at hvis der, medens denne Valglov bestaar, en Gang kommer en Situation, under hvilken to Partier er enige, saa har de værs'god at bekæmpe hinanden ved Valgene. En saa meningsløs Valglov vil man selvfølgelig aldrig faa, det kan ikke lade sig gøre.

Jeg kan godt slutte disse Bemærkninger med at sige, at naar det ærede Medlem fra Ringkøbing nøjedes med at fremsætte en kort Bemærkning, var det selvfølgelig bl. a. af den Grund, at det ærede Medlem var ganske paa det rene med, at den Fremstilling, jeg havde givet af ham og hans Optraeden i 90erne, som før paavist, var fuldstændig korrekt. Det ærede Medlem maa finde sig i, at det siges om ham, at naar han optraadte saaledes i 90erne, har han ikke Ret til at betegne som en Tvangspolitik det begrænsede Samarbejde, der er indgaaet mellem det radikale Venstre og Socialdemokraterne. Thi i det Samarbejde, han var inde paa den Gang, som han den Gang ledede sit Parti ind i, var der ganske anderledes Tvang end i det, der er Tale om nu, og ogsaa af den Grund, jeg fremhævede før, at her er det Vælgerorganisationerne, som har taget Beslutningen, medens det den Gang var det ærede Medlem fra Ringkøbing, der som Leder i meget høj Grad tog Beslutning; han havde i alt Fald ikke nogen Vælgerorganisation til at bekræfte denne Beslutning. Naar man derfor nede i Roskilde paa det nævnte Møde vedtog en Resolution, som udtaler, at Valgsamarbejdet mellem radikale Venstremænd og Socialdemokrater er en Tvangsforanstaltning, hvorved man tvinger Vælgerne, saa er den, som sidst af alle har Ret til at bruge denne Betegnelse, det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds, der har ført en ganske anderledes kraftig Politik i 90erne, den Gang han søgte Samarbejde med det socialdemokratiske Parti.